

תרגיל בדמגוגיה ובפופוליזם על כרעי תרנגולת

בשבועות האחרונים מתנהל בחלק מכלי התקשורת תרגיל דמגוגי פופוליסטי, המתחיל לצבור תאוצה, שקורא לביטול ה"קרטל בפטם", הנשען על מספר היגדים, אשר מי שמפיץ אותם מקווה שהם יקלטו בציבור.

וההיגדים הם:

1. במועצה לענף הלול ישבו אנשים והחליטו לבצע הסדר שכל מטרתו העלאת מחיר הפטם (עוף) לצרכן, שלצורך הפופוליסטי יקרא "קרטל".
2. מעת שההסדר התחיל, עלו המחירים לצרכן ב-25% (חלק אף מגדילים לעשות ומציינים 30%) והעלות לציבור היא מיליארד שקל בשנה. עוד הם עושים חשבון, שהעלות למוצרי עוף עבור משפחה ממוצעת הינה 200 ₪ בחודש, כלומר, החיסכון הצפוי בביטול ה"קרטל" יהיה 50 ₪ למשפחה לחודש.
3. כביכול ביטול ה"קרטל" יביא לחיסכון כספי לציבור בהיקפים הנ"ל.

איך נופח הבלון?

לקחו מהלמ"ס את החודש בו היו המחירים בפטם הכי נמוכים לפני ההסדר, יולי 2012, כבסיס לחישובים, ולעומתו לוקחים בשנת 2013 את החודש בו המחירים היו הכי גבוהים, וקובעים שפער זה משקף את עליית המחירים בענף בגין ההסדר. אין התייחסות בקרב המקטרגים על כך שבנקודת הזמן ב-2012 היה המחיר שבו המגדלים והמשווקים כה נמוך כי היה זה חודש של הפסדים בשיעור עשרות מיליוני ₪, והמגדלים נפטרו מהעופות בכל מחיר. מזה מתעלמים.

מחיר כה נמוך יכול להיות נקודתי בלבד כי לא ייצרו עופות במחירי הפסד כאלה יותר מחודש, שכן במחירים כאלו המערכות נופלות.

מצד שני, גם המחיר הגבוה אותו לוקחים להשוואה משנת 2013 איננו מייצג, שכן מאז אותו חודש שיא ועד היום המחירים לצרכן בירידה, וזאת במקביל לקיום ההסדר. לכן, תאוריה דמגוגית שלמה נבנית על שתי נקודות קיצון שאינן מייצגות דבר.

מאחר שההסדר כבר ממילא בוטל ביוזמת המועצה, יוכל הציבור לראות בתוך מספר שבועות את ההשפעה של ביטול ה"קרטל". להוזלה במחיר העוף ב-25% כנראה נצטרך לחכות הרבה זמן (אלא אם תהיה ירידה במחירי הדגנים). תנודתיות רבה במחירים תהיה, אם תקבל תכנית האוצר, לביטול הסדרים בענף הפטם, כי לרוב המגדלים והמשווקים אין רזרבות הוניות, והם יפלטו מהענף. בסופו של תהליך, אותה כמות פטם תיוצר בידי הרבה פחות מגדלים ומשחטות, במחירים גבוהים יותר, שכן התחרויות בענף תיעלם.

ומהן העובדות שחלקים בתקשורת מסתירים?

1. חיי המדף של העוף הטרי הם 5 ימים מהשחיטה ועד למכירה. החקלאי חייב להוציא את העופות מהלול לא יאוחר מהיום ה-42 לגידול. בו זמנית, הביקושים בשוק שונים לקראת החגים ולאחריהם, לכן נדרש מינימום של תכנון על מנת להביא את הכמויות הרצויות לשוק בהתאם לביקושים. אם אין תכנון מינימלי כזה, השוק צפוי לחסרים ולעודפים, ובהתאם לכך לעליות ולירידות במחיר.

תל-אביב, ת.ד. 7133, מיקוד 6107120
רח' קפלן 2, Email: Hana@epb.org.il
טל' 03-6083201, פקס: 03-5214943

**המועצה
לענף הלול**

2. ההחלטות על ההסדר שנערך כדין התקבלו במועצה, בה יש נציגות למשרדי הממשלה (משרדי החקלאות, כלכלה ואוצר) וכן נציגי צרכנים. לפיכך, לא צריך להפוך את המועצה לגוף דמוני קרטליסטי או בולשביקי, לפי נטיית ליבו של הכותב.
3. מחירי העוף, בבחינה רב שנתית של 5, 10, 15 שנים, עלו במידה נמוכה יותר ממדד מחירי המזון או מדד המחירים לצרכן, דהיינו ההתייעלות בענף הועברה ברובה הגדול לצרכנים, ומחיר העוף תורם להורדת המדד ולא להעלאתו.
4. למגדלי הפטם עניין רב בהגדלת כמויות הייצור ולא בהקטנתם. בשנים האחרונות כמויות הפטם המיוצרות עולות בהתמדה, חרף תחזיות עיתונאיות אחרות.

אז איך אומרים – שלא יעבדו עליכם !

מספר הערות שוליים:

1. אינני מטיל לרגע ספק ברצינות ובטוהר כוונותיהם של אנשי האוצר, לחפש כל שביב וערוץ להורדת מחירים לצרכן, ואנו תומכים בכך, אלא שהדרך שבה בחרו להציע לממשלה לפעול בשלוחת הפטם איננה נכונה, והיא הוצעה מבלי להכיר לעומק את הענף.
2. לצערי הרב, בכל המקרים בהם נתבקשנו למסור עמדתנו לתקשורת, תגובתנו קוצצה, ביחוד בכל הנקודות בהן העובדות לא תמכו בתאוריה של אותו כלי תקשורת.
3. עתה, משזירת הדיונים מועברת לכנסת, אני תקווה כי כל העובדות שיהיו בפני הנבחרים יביאו להחלטה שקולה ומאוזנת, השומרת על התחרותיות בענף באמצעות ריבוי מגדלים ומשווקים ובמחירים ראויים לטובת הצרכנים.

שמואל לויט,

מנכ"ל המועצה לענף הלול